

Evaluace na rozcestí – trendy a praxe

Evaluace dopadů na příkladu projektů v ČR

RNDr. Jan Vozáb, PhD

BermanGroup
economic development services

Příklady evaluací dopadů v ČR

- Evaluace dopadů ochrany přírody ve velkoplošně chráněných územích
- Ex-ante evaluace dopadů NSRR a OP
- Ex-post evaluace programů 2004-06

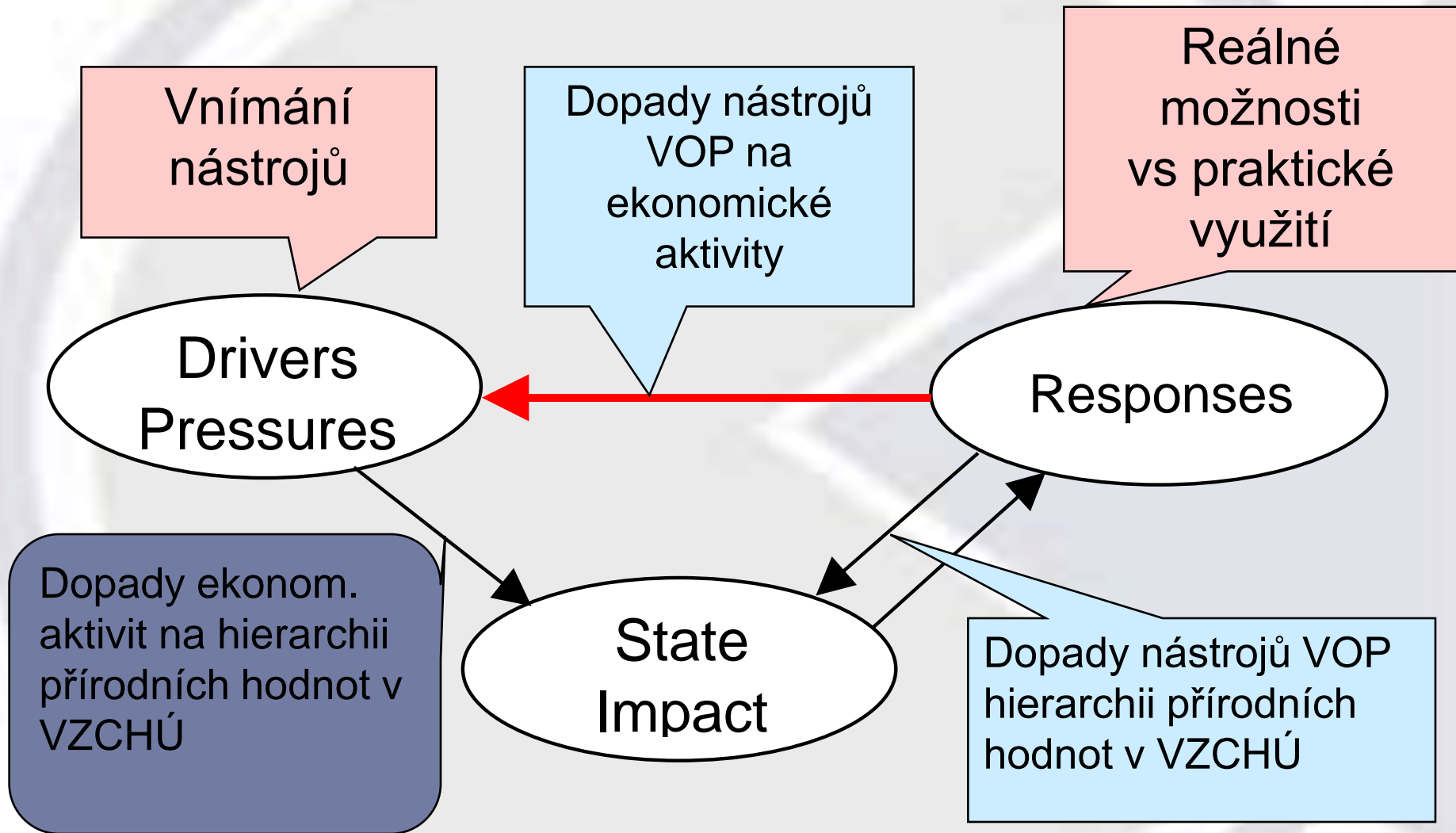

**Evaluace dopadů ochrany přírody ve
velkoplošných chráněných územích**

Klíčové otázky

- Do jaké míry jsou možnosti jednotlivých nástrojů využívány v praxi?
- Jak jsou tyto nástroje vnímány?
- Jaké jsou reálné dopady těchto nástrojů na rozhodování aktérů s ekonomickými zájmy?
- Jaké by byly dopady nástrojů v případě jejich plného využití?
- Které faktory limitují jejich plné využití?
- Jaká je váha faktoru VOP na ekonomickou rozvojeschopnost VZCHÚ?

Metodika – logika hodnocení

Metodický postup

Analytická část I	1. Analýza legislativy a nástrojů
	2. Socioekonomická analýza VZCHÚ
	3. Návrh pilotních území
Analytická část II	4. Detailní analýza pilotních území
	5. Stakeholder analýza
	6. Syntéza - modelování dopadů nástrojů ochrany VZCHÚ na ekonomický rozvoj
Návrhová část	8. Návrh opatření
	9. Akční plán

**Kvalitativní hodnocení dopadů
v rámci ex-ante hodnocení NSRR a OP**

Hodnocení dopadů OP

- Klíčová otázka: Za jakých podmínek a v jaké míře je reálné dosáhnout předpokládaných cílů priorit/programu?
- Rozdělení hodnocení do kroků, podle logiky intervencí.
Hodnocení:
  - (i) operací, výstupů,
  - (ii) výsledků/dopadů priorit,
  - (iii) výsledků/dopadů programu
- Formalizace a „kvantifikace“ bodovým hodnocením
- Popisný/vysvětlující text hodnocení

Faktory ovlivňující operace (příklady):

- Příjemci/uživatelé pomoci:
  - Jejich vymezení, odhad poptávky, zájmů
  - Kapacita, schopnost financovat operace
  - Řídící schopnosti, zkušenosti
- Zprostředkující subjekty/koneční příjemci:
  - Dtto jako u předkladatelů projektů
  - Aktivita, připravenost
- Realizační mechanismy + charakter operací
- Národní financování a jeho dostupnost
- Administrativní mechanismy a jejich fungování
- Legislativní a institucionální podmínky
- .....

První krok hodnocení - priorita

VSTUPY + AKTIVITY/OPERACE = VÝSTUPY

Otázky hodnotitelů:

1. Jsou aktivity/operace jasně, srozumitelně a adekvátně identifikovány a popsány?
2. Jsou operace uskutečnitelné?
3. Jsou operace navrženy tak (takové), aby vedly k výstupům? Jsou navrženy všechny nezbytné operace/aktivity, nutné pro dosažení výstupů? Povedou operace/aktivity společně k dosažení výstupů?
4. A především **za jakých podmínek toto všechno platí?**

První krok hodnocení - postup

- identifikovat aktivity/operace
- pro každou z nich zvážit požadované vstupy
- posoudit adekvátnost a uskutečnitelnost operací/aktivit/dílčích intervencí
- každou operaci/aktivitu/dílčí intervenci obodovat na škále 1-5
- identifikovat výstupy
- identifikovat souvislosti mezi operacemi/aktivitami/dílčími intervencemi a výstupy
- každý výstup obodovat na škále 1-5
- stručný text, zdůvodňující, proč, na základě jakých závěrů, bylo bodové hodnocení učiněno, **za jakých podmínek je možné realizovat operace a dosáhnout výstupů, případně jaké skutečnosti realizaci operací a výstupů brání**

Další kroky hodnocení – priorita, program

**OPERACE + VÝSTUPY
= VÝSLEDKY/DOPADY PRIORITY**

**SPOLEČNÉ VÝSLEDKY/DOPADY PRIORIT
= VÝSLEDKY/DOPADY PROGRAMU**

**Postup a bodové hodnocení stejné jako v
případě opatření/aktivit**

Aplikace bodového hodnocení

1. Pro každou prioritu zvlášť bude zpracována tabulka, **aktivity/operace/dílčí intervence => výstupy.**
2. Pro každý program zvlášť bude zpracována tabulka, **výsledky a dopady priorit (výstupy priorit volitelně, ale doporučují se) => výsledky a dopady programu.**
3. Zvláštní (společná) tabulka může být zpracována pro „lisabonské“ intervence

výstupy => výsledky => => dopady

Rozhodnutí o zpracování lisabonské tabulky je na ex-ante hodnotitelích, závisí na charakteru a obsahovém zaměření operačního programu.

Postup odspodu od operací, 3 a méně bodů v nižší úrovni musí vést ke stejnému (nebo horšímu) bodování v úrovni vyšší

**Hodnocení dopadů
NSRR a OP 2004-06**

První metodické poznatky

Metodický postup

- 3. Hodnocení vztahu OP/JPD k cílům RPS a klíčovým aspektům strategie
- 4. Posouzení významu opatření OP/JPD s ohledem na vyčerpané finanční prostředky
- 5. Určení hlavních indikátorů pro naplnění aspektů specifických cílů RPS
- 6. Vymezení klíčových opatření OP/JPD pro naplnění specifických cílů RPS
- 7. Verifikace vazeb/ příspěvku opatření OP/JPD ke klíčovým aspektům RPS
- 8. Terénní šetření

Předběžné metodické poznámky

- Hodnocení pomocí indikátorů obtížné – indikátory neměří a nerepresentují cíle/požadované výsledky
- Finanční prostředky vs. indikátory neumožňují zhodnocení účinnosti
- Nutnost kombinace terénních šetření a dat z monitorovacích systémů
- Hodnocení dopadů v zásadě jen na mikroekonomické úrovni – a kvalitativními šetřeními

Děkuji za pozornost

Jan Vozáb

vozab@bermangroup.cz

BermanGroup
economic development services